

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

An Antonio per emissionem votorum biennij Soc. Jesu, extincta fuerint
vota præcedentia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

propter commoditatem, vel quid simile: alio anno continuato tibi erit jejunandum, ut ex jam dictis patet.

21. Quid, si dubium sit; an vovens decreverit tempus in honorem diei, necne? Respondeo, tunc censendum esse cum Sanch. lib. 4. in Decal. c. 14. n. 38. ac si non decreverit in honorem. Ratio est, quia de voto certi sumus, dubitamus de tempore, ergo praevalet possessio voti: quare transacto tempore, adhuc obligabit.

13. Sed quid, si vocat quis se jejunaturum, v. g. die Sabbati, & certus quidem sit non Sabbathum quodcumque elegisse, sed determinatum, sit tamen dubius quodnam signatè fuerit? Respondeo cum Bonac. disp. 4. de voto, q. 2. p. 5. §. 1. n. 5. tunc jejunandum illi erit proximo Sabbato: quare, si votum fuit intuitu temporis, eo transacto non obligabitur amplius. Ratio est, quia ea videtur esse intentio vovens, sumpto exemplo à simili promissione humana, quae obligat proximo quoque tempore. *Item, qui Kalendis, in princip. ff. de verb. oblig.* Denique quando dicimus extinguí obligationem, vel te non obligari amplius ad votum, intelligimus, nec te obligari ad rem promissam, nec ad aliud opus ejus loco. Ita S. Thom. 2. 2. q. 88. art. 3. q. 1. ad 1. Suarez lib. 4. c. 15. n. 7. quia vovens illam rem promissit, non aliam in ejus compensationem, ut supponimus: atque hæc, de qua loquimur, non est commutatio, sed obligationis cessatio.

Ex his resolvi sequens dubium: Antonia vidua vovit se daturam pauperibus totum suum Dotarium, quod mox sperabat recuperaturum ab hæredibus sui viri defuncti. Recuperavit non multò post dimidiam ejus partem alteram hæredibus dimisit bona fide, nil cogitans de voto. Et pone etiam fuisse mala fide, adeoque cum peccato, quod advertenter disposuerit de re jam Deo dicata. Queritur tunc an habeat obligationem restituendi pauperibus, alterum tantum ejus, quod remisit?

Respondeo, non obligari. Solum, si mala fide remisit, cum potuisset non remittere, peccavit contra votum, peccato delendo per penitentiam. Ratio est, etuenda ex dictis: & in simili sic asserti Suarez lib. 4. de voto, cap. 16. num. 9. Si quis, inquit, soli Deo vovit dare Hospitali servum suum Petrum, & postea illum occidit, non tenetur ad aliquam compensationem: deberet enim esse aliqua restitutio æquivalentis valoris, vel alterius servi similis. Nemo autem dixit vinculum voti præcisè spectatum obligare ad restitutionem aliquam Deo faciendam. Et paulò post probat illam culpam, quando affuit, non esse contra iustitiam, sed contra fidelitatem, seu Religionem, & ideo non esse mirum, si obligationem restitutionis nequaquam pariat.

§ III. De Irritatione Votorum.

1. Ille dicitur votum irritare, qui tollit absolute, & sine timore reviviscen- tiae obligationem voti cuiuscumque, sive futuri, sive præteriti, sive sola mente, sive etiam voce prolato: tollere autem eam solum potest is, à quo vovens dependet. Quoniam ergo dependentia, vel est quoad voluntatem, ut est filius, vel Religiosus, qui dependet à voluntate patris, & superioris: vel quoad rem promissam, ut est servus, qui quoad bona temporalia, quando non habet, nec habiturus est peculium proprium, dependet à Domino; ideo duplex est irritatio: alia scilicet directa, quæ est quando à Superiore, vel Patre tolluntur vota dependentia à sua voluntate: alia indirecta, quando tolluntur vota de rebus subjectis dominio alicujus. Et rectè quidem Pontius lib. 10. de marim. cap. 17. num. 22. notat, non esse necesse, superiorem quemcumque respectivè ad vota, quæ irritare potest, ea spectatim cognoscere: sic enim potest irritare: *Ego aufero à te quæcumque tua vota.* Non sic in dispensatione, vel commutatione; debet enim dispensans, vel commutans peculiariter vota cognoscere, ut causam dispensandi, vel æqualitatem commutandi perpendat: quæ expensio, ut dicimus, in irritatione non requiritur.

2. Directa irritatio semper est actus dominativæ po-

testatis: Indirecta potest esse etiam actus jurisdictionis, & ita quidem esset, si Pontifex prohiberet materiam ab aliquo promissam, prohiberet, verbi gratia, jejunium in die Dominica, quod quis vovisset, &c.

Porrò tractationem de votorum irritatione breviter, sed spero complete, hic dabo, subscribendo sequentem resolutionem.

Proponitur Casus.

3. Antonius tredecim annos natus duo emisit Vota: Alterum ingrediendi, perseverandique in Religione: Alterum dandi notabilem quandam elemosynam. Verum, eo egresso à pubertate, post annum scilicet decimum quantum completerem, Pater cum votorum filij consensu factus esset eadem irritavit: sed Antonius, cum dubitaverit, an id liceret participaretque se reum esse nihilominus votorum, eadem sæpè ratificavit: nec multò post, mortuo Genitore, ingressus Societatem Jesu, atque anno decimo octavo suæ ætatis vota biennij de more nuncupavit: mox duobus post annis, nulla antea facta renuntiatione bonorum, & Societate, ipso petente, dimissus est, regressusque in sæculum matrem viventem invenit, itemque patrum tugorem suorum fratrum, immò & futurum eorundem Curatorem: Pater enim ex testamento constituit dictum Patrum administratorem, Curatoremque suorum bonorum omnium, donec filij, inter quos numeravit etiam Antonium, annum vigesimum quintum completerent. Antonius ergo multas difficultates, nec vulgares proposuit de prædictis votis, quas jam sigillatim subdo, & diluo.

Difficultas prima.

An Antonio per emissionem Votorum biennij Societatis Jesu, extincta fuerint vota precedentia.

4. Concedimus omnes, universa vota, tum realia, non acceptata tamen à tertio, tum personalia in sæculo, vel in Novitiu facta, extingui per professionem solemnem, sive jure Divino, sive Ecclesiastico; atque addo, etiam commutandi intentionem non habere profitens, non obligari amplius ad illa vota. Ita D. Thomas 2. 2. quest. 189. art. 3. ad 3. Cajet. Azor. Sanchez, Lessius, alique apud Cast. Pal. tom. 1. tract. 16. de susceptione Religiosi status disp. 2. p. 8. n. 4. Ratio, cur tantà prærogativâ professio gaudeat, est quia in illa continentur eminenter quæcumque alia opera particularia fortè promissa; quare, qui se totum Deo in perpetuum dedicat, perfectissime solvit quæcumque ab ipso promissa illi fuerint.

Quoniam verò vota biennij Societatis Jesu non afferunt professionem solemnem, sed sunt simplicia, licet ex parte Pontificio novo verum constituent Religiosum, matrimoniumque irritent; idèd amplius querendum est, quid juris in casu nostro, quo Antonius non solemnem professionem, sed prædicta vota biennij nuncupavit pro quo.

4. Premitto primò, sive ab ipso vovente, sive à suo Superiore possit omnia prædicta in sæculo, vel Novitiu facta vota commutari in dicta vota biennij. Ita Layman lib. 4. tr. 4. cap. 8. num. 30. Castro Pal. ibidem num. 5. alique ab eodem citati. Ratio est, quia commune est omnibus, ut infra dicitur, quemlibet posse votum suum in melius commutare: at assumptio Religiosi status per dicta biennij vota, cum æqualeat ex parte vovens, professioni solemni; melior est, quàm sint quæcumque alia vota sæculi.

Hac autem commutatione facta, jam non amplius vota precedentia obligabunt; quia vota semel irritata, dispensata commutata, quando observantur conditiones, sub quibus expedita fortè fuit dispensatio, vel commutatio, non amplius obligant, sed solum obligat materia subrogata. Vnde, si sine culpa quis ita commutatus à Societate dimittatur, non amplius vota sæculi ipsum urgerent. Dico cum Sanch. lib. 5. in Dec. cap. 5. num. 55. sine

Molin. tom. 1. de instit. d. 240. Anton. Gom. l. 47. Tauri, num. 1. &c. passim. Jurisconsult. Ratio est, quia circa hæc jus ipse non habet disponendi: esto de aliis, in quibus est sui juris, disponere, atque adeò vovere sine dependentia possit.

12. **I**unc non solum elemosynam dicto tempore
promissam ex bonis ad patrem spectantibus, sed longas
etiam peregrinationes, Auturnam a domo absentiam,
jejunia immoderata, & longas orationes, quibus domus
perturbatur, vel quibus filius infirmari timetur, potest
irritare pater dicto filio puberi. Contrā, vota Religiosis,
Castitatis, & dande elemosyna ex suo peculio irritare
non potest. Sic Sanchez *lib. 4. in Decalog. cap. 35.* idem
est in voto de frequentandis Sacramentis, de jeuniis,
oratione moderatis; & deque similibus eodem dicto
tempore promissis; quæ cum nihil præjudicent patriæ
preestati, irritare non valet pater: quia in his sui juris
est puer.

13. Nota posse à patre fieri irritationem, etiam contradicente filio : quia patria potestas non dependet in suo usu à filij voluntate. Nec obstat commutationem voti non posse intentari invito vovente : non obstat, inquam, quia in commutatione vovens acceptare debet materiam subrogandam, et quod requiritur consensus voventis : quod non est in irritatione : nam propterea probabile etiam reputatur cum Castro Pal. disp. 2. citat. p. 4. num 6. contra Suarium lib. 6. de voto, cap. 1. num. 13. esse gravissimam causam posse dispensationem voti tradi invito, quia liberam habet Prælati potestatem dispensandi ; nec à subdito dependente, licet necessario, non nisi ex rationabili causa, exercendam.

rationabili cautela, exercendum.
14. Quæres. Requiriturne causa, ut prædicta vota
irriter Pater; Respondeo, quamvis aliqui, ut Lessius lib.
2. cap. 40. disp. 12. num. 30. & dub. 3. num. 76. Layman lib. 4.
tract. 4. cap. 7. num. 18. causam requirant, asserentque sine
illa tam irritantem patrem, quam filium iritationem
petentem; peccare venialiter: aliqui verò id negant; ut
Azor. p. 1. lib. 11. c. 7. q. 1. citans Sylvest. Angel. aliosque
Basil. de Pont. de matrim. cap. 17. num. 22. video tandem
utroque Doctores quoad proximè esse concordēs: fatean-
tur enim & illi causam ad excusandum à quacumque culpa,
peccatam unam sufficientem esse: quia scilicet gravatum
se filius voto sentiat, cum igitur tam modica causa sit satis
mortaliter loquendo, culpa semper vitabitur. Sic Sanchez lib. 4. in Dec. cap. 24. n. 15. & 16.

15. Quid, si pater concessit licentiam vivendi, vel votum filij confirmavit, licitè ne valebit deinceps irritare?

Negativam sententiam sectantur Lessius *lib. 2. cap. 40. diff. 10. num. 76.* citans Cajet. & Panor. Suarez *lib. 6. de voto cap. 8. num. 7.* sed probabiliorum esse affirmativam puto cum Sanchez *lib. 3. in Decalog. cap. 27. num. 18. & 21.* & Layman *lib. 4. tract. 4. cap. 7. num. 17.* quia per licentiam concessam non se pater privat, nec se privare potest potestatem, quam à natura, vel à jure habet irritandi. Vnum limita: nam si votum sit reale, parerque per licentiam concessam filio illud emittendi, tacite, vel expresse rem promissam filio donavit, ut per totum de ea disponderet: non posset revocare, quia eam à suo dominio jam abdicavit. Si Pater promissit non irritari an adhuc possit, dicam innox *num. 37.*

16. Ex dictis collige Patrem tunc potuisse Antonio irritare praedicta vota: quia nulla sua licentia fuerunt emissa. Si ergo eorum legitima ratificatio subsecuta non est, (de qua tamen *mox*) liber a votis est filius.

Difficultas tertia.

An Tutor, vel Curator, &c.

17. Tutor, dum Tutoris officio fungitur, potest omnia pupilli vota facta in impubertate irritare; quæ potest pater, ejus enim loco succedit. Ita Castr. *d.d. 2. p. 7. num. 6.* ex communi sententia. Idem jus est in Curatore quoad vota facta concernentia ad bonum temporale;